

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

3.1 Méthode Panalungtikan

Méthode panalungtikan nya éta cara ilmiah pikeun meunangkeun data anu miboga udagan jeung mangpaat anu tangtu (Sugiyono, 2010, kc.3). Ieu panalungtikan ngagunakeun pamarekan kualitatif kalayan méthode anu digunakeun nya éta metode déskriptif. Metode deskriptif mangrupa hiji méthode panalungtikan anu mibanda tujuan pikeun ngagambarkeun réalitas hiji hal sacara objektif nya éta ngeunaan objék anu ditalungtik.

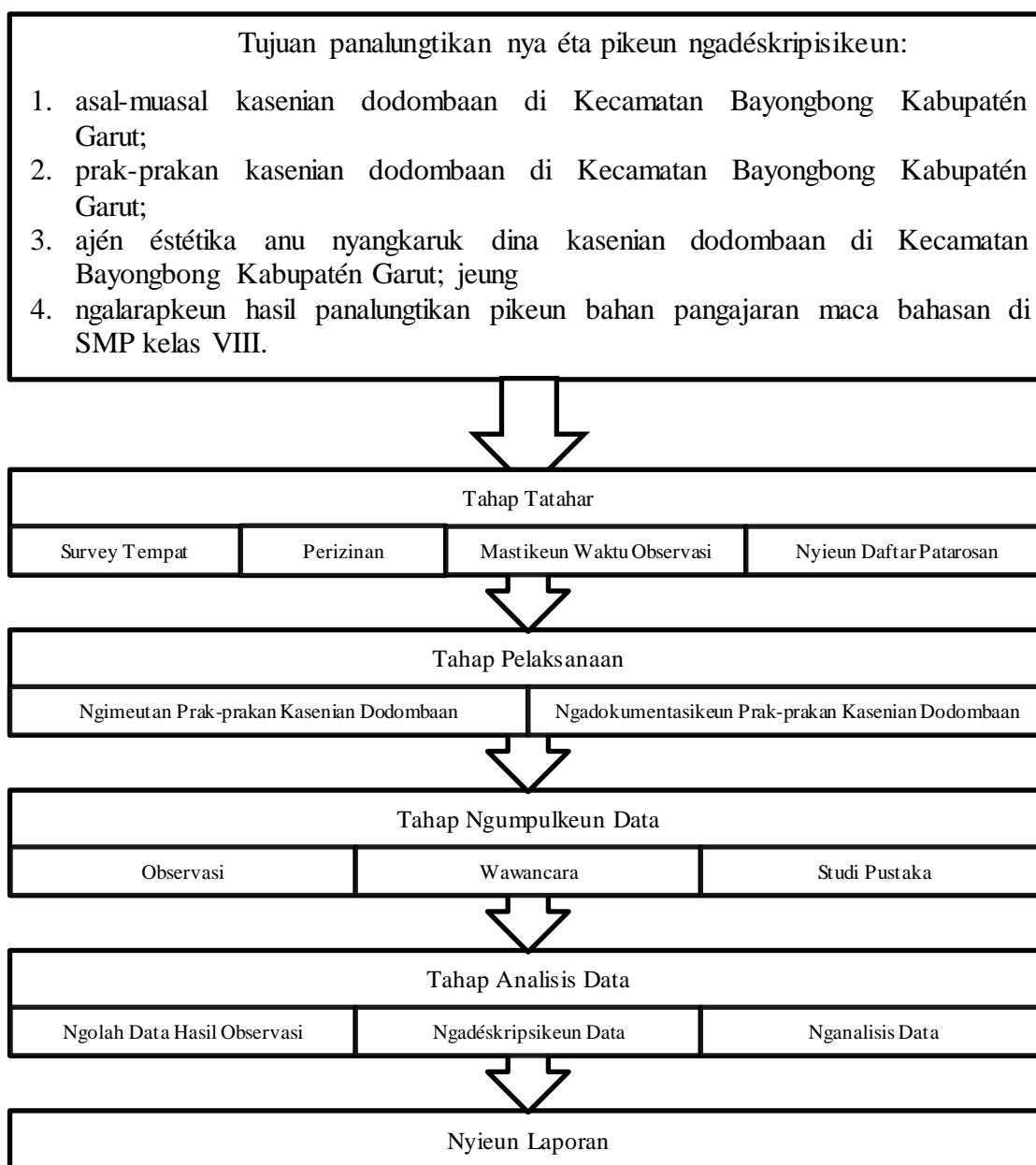
Panalungtikan déskriptif nya éta panalungtikan anu ngadéskrripsikeun hiji hal atawa kajadian anu lumangsung. Panalungtikan déskriptif museurkeun kana masalah *aktual* sakumaha ayana nalika panalungtikan lumangsung. Ngaliwatan panalungtikan déskriptif, panalungtik ngadéskrripsikeun hiji hal atawa kajadian anu jadi puseur panalungtikanana bari teu méré *perlakuan* husus kana éta kajadian (Noor, 2013, kc.2-3).

Metode deskriptif dina ieu panalungtikan digunakeun pikeun ngadeskrripsikeun gambaran umum tempat panalungtikan, sejarah kasenian dodomba, prak-prakan kasenian dodomba, ajén éstétika dina kasenian dodomba, sarta matalikeun kasenian dodomba pikeun bahan pangajaran maca bahasan di SMP kelas VIII.

3.2 Désain Panalungtikan

Désain panalungtikan nya éta bagan guluyurna tahap panalungtikan anu ngagambarkeun léngkah-léngkah panalungtikan. Désain dina rarancang panalungtikan antukna bisa meunangkeun hiji logika. Désain panalungtikan anu dilaksanakeun miboga sababaraha tahapan, saperti ieu di handap.

Bagan 3. 1 Désain Panalungtikan

Désain Panalungtikan nu dirancang dina ieu panalungtikan sacara umum nya éta: tatahar, pelaksanaan, ngumpulkeun data, analisis data, nyusun laporan. Dina tahap tatahar, panalungtik nyiapkeun kalengkepan observasi lapangan saperti survey tempat, mastikeun waktu observasi, nyieun daftar patarosan.

Dina tahap pelaksanaanana, panalungtik niténan jeung ngimeutan prak-prakanna kasenian dodombaan di Désa Panémbong Kecamatan Bayongbong Kabupatén Garut. Dituluykeun kana tahap ngumpulkeun data ku cara wawancara jeung studi pustaka sangkan nambahan pangaweruh ngeunaan kasenian

Nurul Septiandhini Permana Putri, 2017

AJÉN ÉSTÉTIKA DINA KASENIAN DODOMBAAN DI DÉSA PANÉMBONG KECAMATAN BAYONGBONG KABUPATEN GARUT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA BAHASAN KELAS VIII SMP

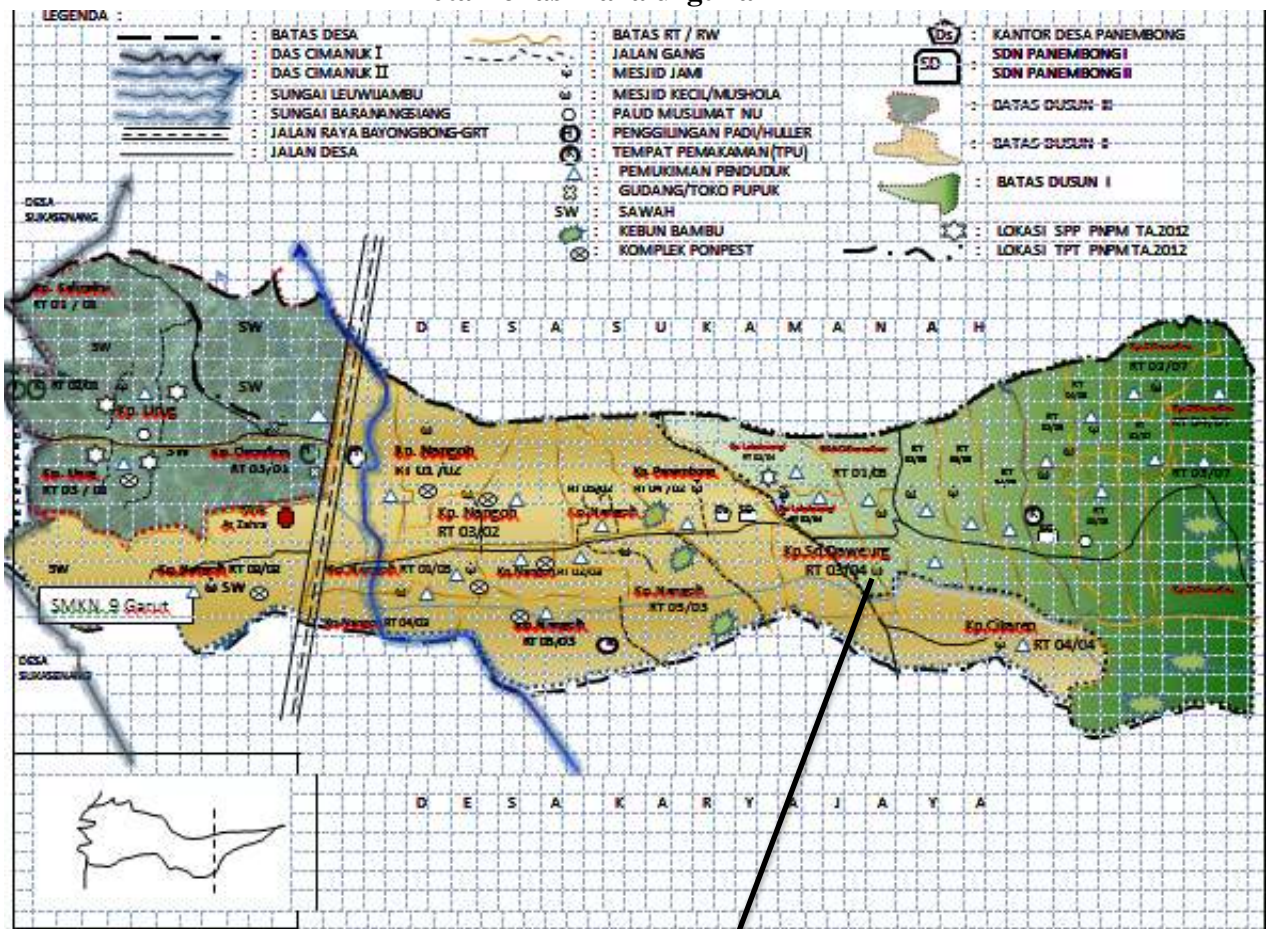
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

dodomba. Dina tahap analisis data, panalungtik ngolah data nu geus dipiboga sarta didésripsikeun hasilna dina laporan panalungtikan anu eusina ngawengku gambaran umum tempat panalungtikan, asal-muasal, prak-prakan, ajén éstétika anu nyangkaruk, sarta pedaran materi ngeunaan ajén éstétika kasenian dodomba anu aya di Désa Panembong Kecamatan Bayongbong Kabupatén Garut pikeun bahan pangajaran maca di kelas VIII SMP.

3.3 Lokasi jeung Sumber Data Panalungtikan

3.3.1 Lokasi Panalungtikan

Gambar 3. 1
Peta Lokasi Panalungtikan

Lokasi Panalungtikan

Nurul Septiandhini Permana Putri, 2017

AJÉN ÉSTÉTIKA DINA KASENIAN DODOMBAAN DI DÉSA PANÉMBONG KECAMATAN BAYONGBONG KABUPATEN GARUT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA BAHASAN KELAS VIII SMP

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Désa Panémbong mangrupa salasahiji désa tina lima désa hasil pemekaran ti Désa Sukamanah. Tanggal 16 Juni 1980, Désa Sukamanah dimekarkeun jadi lima désa nya éta Desa Panembong, Desa Sukarame, Desa Hegarmanah, Desa Salakuray jeung Desa Sirnagalih. Ti mimiti diadegkeun, Désa Panémbong geus dipimpin ku lima Kepala Désa nya éta Tatang Edi (Pjs.), Uyu Yuhanda, K.H. Sirojulmunir, jeung Imam Nuryadin, S.Ip.

Nurutkeun kapercayaan masarakat, kecap panémbong hartina wilayah anu jadi puseur tina sagala aspék kahirupan nya éta aspék pamaréntah, idéologi, politik, sosial, kaagamaan, kaamanan, jeung pertahanan. Kecap panémbong asalna tina kecap *némbong* anu ditafsirkeun némbongkeun kaunggulan jeung kajayaan warga.

Désa Panémbong pernahna aya di Kecamatan Bayongbong Kabupatén Garut. Lega wilayah Désa Panémbong 539,807 Ha nu ngawengku 3 dusun, 7 RW, jeung 29 RT. Désa Panémbong miboga wates administratif nya éta, wates belah kalér walungan Cimanuk, wates belah kidul Gunung Cikuray, wates belah wétan Desa Sukarame, jeung wates belah kulon Désa Karyajaya.

Sangkan leuwih lengkep di handap ieu dipedar kondisi sosial budaya tempat panalungtikan ieu lumangsung nya éta Désa Panémbong Kecamatan Bayongbong Kabupatén Garut.

1) Penduduk/Démografi

Lega Désa Panémbong 539,807 Ha kalayan penduduk sajumlah 6.274 jiwa anu diwengku 3.018 jiwa lalaki jeung 3.256 jiwa awéwé sarta 1.784 kepala keluarga.

Tabel 3.1
Kaayaan Penduduk Désa Panémbong nurutkeun Kelompok Umur

Kelompok Usia		Jumlah		Kelompok Usia		Jumlah	
0-12 bulan	155	jalma	31 taun	132	jalma		
1 taun	86	jalma	32 taun	140	jalma		
2 taun	45	jalma	33 taun	135	jalma		
3 taun	37	jalma	34 taun	160	jalma		
4 taun	90	jalma	35 taun	100	jalma		
5 taun	70	jalma	36 taun	102	jalma		
6 taun	105	jalma	37 taun	101	jalma		
7 taun	90	jalma	38 taun	110	jalma		
8 taun	36	jalma	39 taun	101	jalma		

Nurul Septiandhini Permana Putri, 2017

AJÉN ÉSTÉTIKA DINA KASENIAN DODOMBAAN DI DÉSA PANÉMBONG KECAMATAN BAYONGBONG KABUPATEN GARUT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA BAHASAN KELAS VIII SMP

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

9 taun	93	jalma	40 taun	115	jalma
10 taun	101	jalma	41 taun	104	jalma
11 taun	92	jalma	42 taun	120	jalma
12 taun	92	jalma	43 taun	120	jalma
13 taun	120	jalma	44 taun	117	jalma
14 taun	121	jalma	45 taun	105	jalma
15 taun	115	jalma	46 taun	80	jalma
16 taun	155	jalma	47 taun	85	jalma
17 taun	149	jalma	48 taun	76	jalma
18 taun	135	jalma	49 taun	90	jalma
19 taun	120	jalma	50 taun	92	jalma
20 taun	150	jalma	51 taun	90	jalma
21 taun	90	jalma	52 taun	87	jalma
22 taun	106	jalma	53 taun	80	jalma
23 taun	125	jalma	54 taun	91	jalma
24 taun	130	jalma	55 taun	150	jalma
25 taun	147	jalma	56 taun	120	jalma
26 taun	155	jalma	57 taun	170	jalma
27 taun	160	jalma	58 taun	102	jalma
28 taun	161	jalma	Leuwih ti 59 Thn.	86	jalma
29 taun	157	jalma			
30 taun	140	jalma	Jumlah Total	6.274	Jalma

Sumber data: Monografi Désa Panémbong taun 2015

2) Pendidikan

Tingkat pendidikan di Désa Panémbong Kecamatan Bayongbong Kabupatén Garut bisa katitén tina ieu tabél di handap.

Tabel 3. 2
Kaayaan Penduduk Désa Panémbong nurutkeun Tingkat Pendidikan

No.	Tingkat Pendidikan	Jumlah
1.	Can sakola	561 urang
2.	Usia 7-45 taun teu pernah sakola	71 urang
3.	Pernah sakola SD tapi teu tamat	1.485 urang
4.	Tamat SD/ sederajat	2.900 urang
5.	SLTP/ sederajat	285 urang
6.	SLTA/ sederajat	159 urang
7.	D-1	15 urang
8.	D-2	7 urang
9.	D-3	31 urang
10.	S-1	25 urang
Jumlah		5.539 urang

Sumber data: Monografi Désa Panémbong taun 2015

Dumasar kana hasil data monografi Désa Panémbong nu geus dipedar, katitén yén masarakat geus leuwih ngarti kana pentingna dunya atikan sanajan masih kénéh loba masarakat anu teu pernah sakola jeung nu teu tamat SD, tapi nu masarakat nu lulus SMA jeung Universitas gé kaitung loba.

3) Pakasaban

Masyarakat Désa Panémbong nya éta masarakat agraris. Ku kituna, pakasaban masarakat Désa Panémbong lolobana patani tapi leuwih loba nu buruh tani. Nurutkeun data monografi Désa Panémbong, préséntase rupa-rupa pakasaban masarakat Désa Panémbong katitén dina tabél ieu di handap.

Tabel 3. 3
Jumlah Penduduk Dumasar Klasifikasi Pakasaban

No.	Pakasaban	Jumlah
1.	Patani	643 urang
2.	Buruh tani	1.002 urang
3.	Buruh/ Swasta	355 urang
4.	Pegawai Negri Sipil	35 urang
5.	Pengrajin	14 urang
6.	Pedagang	242 urang
7.	Peternak	15 urang
8.	Montir	6 urang
9.	TNI/POLRI	2 urang
10.	Pengusaha Kecil Menengah	379 urang
11.	Dukun Kampung	10 urang
12.	Dokter Swasta	3 urang
13.	Karyawan Perusahaan Swasta	59 urang
14.	Karyawan Perusahaan Pemerintah	3 urang
Jumlah		2.768 urang

Sumber data: Monografi Désa Panémbong taun 2015

4) Agama

Sakabéh masarakat Panémbong ngagem hiji agama nya éta agama Islam. Sajarah makam karamat di Tonggoh Kampung Ciharashas mangaruhan pisan kana kamekaran agama Islam di Désa Panémbong, ieu hal katitén yén sakabéh warga anu jumlahna 6.274 jiwa kabéhanana ngagem agama Islam.

5) Basa

Dina kahirupan sapopoé, masarakat di Désa Panémbong ngagunakeun basa Sunda pikeun alat komunikasina. Anapon basa Indonésia ogé dipaké dina kagiatan resmi.

Sakumaha anu dipedar di luhur, bisa dicindekkeun Lega Désa Panémbong 539,807 Ha kalayan penduduk sajumlah 6.274 jiwa anu ngawengku 3.018 jiwa lalaki jeung 3.256 jiwa awéwé sarta 1.784 kepala keluarga. Riwayat atikan di

Désa Panémbong lolobana tamatan SD nya éta 2.900 urang kalayan pakasabanana lolobana buruh tani. Sakabéh masarakat di Désa Panémbong ngagem agama Islam tur ngagunakeun basa Sunda salaku alat komunikasi sapopoé.

3.3.2 Sumber Data Panalungtikan

Sumber data panalungtikan nya éta subjék data anu ditalungtik (Arikunto, 2010, kc. 172). Sacara umum, sumber data téh ngawengku tilu rupa, nya éta jalma (*person*), tempat (*place*), jeung kertas atawa dokumén (*paper*).

- 1) Jalma (*person*), nya éta sumber data anu bisa méré data mangrupa jawaban lisan ngaliwatan wawancara atawa jawaban tinulis ngaliwatan angkét. Di handap ieu ditataan jalma anu jadi sumber data dina ieu panalungtikan.

Tabel 3.4
Data Informan

No.	Kalungguhan	Data Informan
1.		Wasta : Oma Sayyidin Putra Umur : 48 taun Jenis Kelamin : Lalaki Pakasaban : Patani Padumukan : Babakan Ciharashas
2.		Wasta : Tarya Rohmanudin Umur : 71 taun Jenis Kelamin : Lalaki Pakasaban : Aparatur Desa Padumukan : Babakan Ciharashas

3.		Wasta : Atep Umur : 50 taun Jenis Kelamin : Lalaki Pakasaban : Patani Padumukan : Babakan Ciharashas
4.		Wasta : Wawan Umur : 48 taun Jenis Kelamin : Lalaki Pakasaban : Kasie Kesenian Disbudpar Garut Padumukan : Garut

- 2) Tempat (*place*), nya éta sumber data mangrupa tampilan dina kaayaan cicing atawa gerak. Kaayaan cicing atawa gerak mangrupa objék pikeun métode obsérvasi.
- 3) Kertas atawa dokumén (*paper*), nya éta sumber data mangrupa tanda-tanda, angka, gambar, atawa simbol-simbol séjénna. Dokumén mangrupa objék pikeun métode dokuméntasi.

Luyu jeung pedaran di luhur, sumber data anu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta sumber data ti sesepuh lingkung seni Panglipur Manah Sauyunan, hasil rékaman tina lumangsungna kasenian dodomba, sarta data ti masarakat penikmat seni.

3.4 Téhnik Ngumpulkeun jeung Ngolah Data

3.4.1 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik ngumpulkeun data téh léngkah nu pangpentingna dina panalungtikan lantaran pikeun nyieun laporan panalungtikan téh kudu meunangkeun data-datana. Ngumpulkeun data bisa dilakukeun dina sababaraha kaayaan, sababaraha sumber, jeung sababaraha cara. Dina ieu panalungtikan, téhnik anu dipaké pikeun

ngumpulkeun data nya éta téhnik studi pustaka, obsérvasi, wawancara, jeung dokuméntasi.

1) Téhnik Talaah Pustaka

Téhnik talaah pustaka nya éta téhnik ngumpulkeun data tulisan pikeun nangtukeun dasar-dasar tiori anu aya patalina jeung kasenian dodomba. Dina ieu panalungtikan data pustaka anu dipaké buku utama, karya ilmiah, buku ngeunaan éstétika, buku ngeunaan budaya Sunda. Salian ti data pustaka, ngagunakeun ogé studi pustaka anu dilaksanakeun di Perpustakaan Pusat Universitas Pendidikan Indonesia jeung Perpustakaan Departemen Pendidikan Bahasa Daerah.

2) Téhnik Obsérvasi

Téhnik obsérvasi nya éta panalungtikan sacara langsung. Wangun tina panalungtikanna bisa mangrupa tés, kuésionér, rekaman, gambar atawa rekaman sora (Arikunto, 2013, kc. 200). Ieu téhnik digunakeun pikeun ngumpulkeun data ku cara langsung niténan sarta nyatet hasil tina obsérvasi. Téhnik obsérvasi dilakukeun dina ieu panalungtikan sangkan meunangkeun gambaran nyata dina kasenian dodomba.

3) Téhnik Wawancara

Téhnik wawancara nya éta téhnik ngumpulkeun data ku cara prosés nanya ka narasumber atawa informan anu miboga informasi ngeunaan kasenian Dodomba. Dina wawancara biasana nu ngawawancara mawa pedoman wawancara anu eusina mangrupa gurat badag hal-hal nu baris ditanyakeun sangkan wawancarana lancar (Arikunto, 2013, kc. 198).

4) Téhnik Dokuméntasi

Dokuméntasi nya éta catetan kajadian nu geus karandapan (Sugiyono, 2010, kc. 240). Téhnik dokumentasi digunakeun pikeun ngumpulkeun data ti informan sarta ngadokuméntasikeun kumaha prak-prakkan kasenian Dodomba nu mangrupa foto, gambar, jeung video ngeunaan informan.

3.4.2Téhnik Ngolah Data

Data-data anu geus dikumpulkeun ku sababaraha téhnik diluhur, tuluy diolah ku téhnik ngolah data anu léngkah-léngkahna saperti kieu:

- 1) niténan data anu geus kakumpul;
- 2) milah-milah data anu luyu jeung panalungtikan;
- 3) mariksa data anu rék diolah;
- 4) ngadéskrisikeun data luyu jeung udagan panalungtikan;
- 5) nganalisis ajén éstétika anu nyampak dina kasenian dodombaan kalawan nyoko kana tiori Kant anu nétélakeun yén ajén éstétika téh jadi dua nya éta a) ajén éstétis atawa ajén murni jeung b) ajén ékstra éstétis atawa ajén tambahan;
- 6) nyusun bahan pangajaran maca bahasan budaya Sunda di tingkat SMP kelas VIII; jeung
- 7) nyieun kacindekan tina hasil analisis jeung déskripsi ngeunaan kasenian dodombaan.

Analisis data nya éta usaha ngadadarkeun data jadi sababaraha bagéan (*decomposition*), nepi ka susunan bentuk nu geus dipedar tadi katingali jéntré jeung bisa dipikaharti (Satori jeung Komariah, 2010, kc.97). Anapon analisis data dina ieu panalungtikan dipedar ieu di handap.

1) Analisis Unsur-unsur Kasenian Dodombaan

Dina nganalisis unsur-unsur medar perkara struktur kasenian dodombaan ti mimiti asal-usul/ sajarahna, pakakas/waditra, pamaén, prak-prakan kasenian dodombaan ti saméméh minton jeung waktu lumangsungna pintonan.

2) Analisis Ajén Éstétika

Dina ieu panalungtikan tiori anu dipaké nya éta tiori Kant anu nétélakeun yén ajén éstétika téh kabagi jadi dua bagéan nya éta: (a) ajén éstétika atawa ajén murni anu ngawengku gurat wangun, jeung warna dina seni rupa; gerak, témpo, jeung wirahma dina seni tari; sora métrum, jeung wirahma dina seni musik; dialog, ruang jeung gerak dina seni drama; jeung (b) ajén ékstra éstétika atawa ajén panambah anu mangrupa kaéndahan anu bisa dirasakeun ku pamiarsa seni anu aya dina éta unsur-unsur.

3) Analisis Bahan Ajar

Analisis bahan ajar dina ieu panalungtikan ngawengku kritéria milih bahan ajar jeung nyusun bahan ajar.

a) **Kritéria Milih Bahan Ajar**

Nurutkeun Nasution (dina Haerudin jeung Kardana, 2013, kc. 77) aya lima kriteria anu kudu dipilih nalika milih bahan pangajaran nya éta: (1) bahan pangajaran dipilih dumasar kana tujuan nu hayang dihontal; (2) bahan pangajaran dipilih sabab dianggap mibanda ajén pikeun kahirupan manusa; (3) bahan pangajaran dipilih sabab dianggap mibanda ajén minangka warisan entragan saméméhna; (4) bahan pangajaran dipilih lantaran aya gunana pikeun ngawasa hiji paélmuhan; jeung (5) bahan pangajaran dipilih lantaran luyu jeung pangabutuh jeung minat siswa.

b) **Nyusun Bahan Ajar**

Tina hasil ieu panalungtikan, pedaran perkara tata cara, prak-prakan, jeung ajén éstétika dina kasenian dodombaan disusun pikeun bahan pangajaran maca bahasan budaya Sunda dina wangun artikel budaya.

3.5 Instrumén Panalungtikan

Instrumén panalungtikan nya éta alat anu dipaké ku panalungtik dina ngumpulkeun data pikeun mantuan panalungtikan sangkan leuwih gampang jeung hasilna leuwih hadé (Arikunto, 2013, kc.203).

3.5.1 Instrumén Panalungtikan dina Ngumpulkeun Data

Instrumen anu digunakeun dina ngumpulkeun data nya éta instrumén talaah pustaka, instrumén obsérvasi, padoman wawancara, jeung kaméra.

1) **Instrumén Talaah Pustaka**

Intrumén talaah pustaka nya éta buku-buku anu patali jeung panalungtikan

Tabel 3. 5
Instrumén Talaah Pustaka

No.	Téma Buku	Digunakeun	Teu Digunakeun
1.	Kabudayaan		
2.	Sastra		
3.	Kabahasaan		
4.	Pangajaran		

2) Instrumén Obsérvasi

Instrumén obsérvasi nya éta alat pikeun nungtun panalungtik nalika ngayakeun panalungtikan ngaliwatan ningali, ngadéngé, jeung nitéan pintonan kasenian dodomba.

Tabel 3. 6
Instrumén Obsérvasi

No.	Indikator	Perkara nu diobsérvasi	kaobsérvasi	Henteu
1.	Asal-usul	1. Sajarah kasenian dodomba		
		2. Sabab musabab ieu kasenian di ngaranan dodomba		
2.	Prak-prakan	1. Prak-prakan kasenian dodomba		
		2. Tempat mintonkeun kasenian dodomba		
3.	Palaku	1. Seniman au nyiptakeun kasenian Dodomba		
		2. Palaku dina kasenian dodomba		
4.	Barang	1. Waditra anu dipaké dina kasenian Dodomba		
5.	Ajén inajén	1. Ajén inajén anu nyangkaruk dina kasenian dodomba		
		2. Ajén éstétika anu nyampak dina kasenian dodomba		

3) Padoman Wawancara

Padoman wawancara nya éta alat pikeun nungtun panalungtik nalika wawancara jeung narasumber, eusina ngeunaan biodata informan jeung daftar patalékan. Padoman wawancara nu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta:

Instrumén 1:

Data Informan	
Wasta	:
Yuswa	:
Jenis Kelamin	:
Pakasaban	:
Padumukan	:

Instrumen 2:

Tabel 3.7
Padoman Wawancara

Asal Muasal/Sajarah	1. Ti iraha ayana kasenian dodombaun?
	2. Naon kasang tukang seniman nyiptakeun ieu kasenian?
	3. Naha ieu kasenian dingaranan dodombaun?
	4. Naon udagan seniman nyiptakeun ieu kasenian?
	5. Saha waé seniman anu gawé bareng dina nyiptakeun kasenian dodombaun?
Wangun Dodombaun	6. Sabaraha hiji dodombaun anu geus dijieun? Saha waé ngaranna?
	7. Ditilik tina wangunna, bahan-bahan naon waé anu dipaké? Naha aya kritéria husus dina milih bahan-bahanna?
Prak-prakan	8. Dina kagiatan naon waé kasenian dodombaun bisa dipintonkeun?
	9. Kumaha prak-prakan kasenian dodombaun téh?
	10. Naha aya ritual husus saacan prak-prakan kasenian dodombaun?
	11. Lagu naon anu dipaké mirig kasenian dodombaun?
	12. Dimana tempat pagelaranana?
	13. Iraha kasenian dodombaun dipagelarkeun?
	14. Sabaraha lila pintonan dodombaun dina unggal pagelaranana?
	15. Waditra naon waé anu dipaké dina kasenian dodombaun?
	16. Aya katangtuan husus teu dina milih kostum nu dipaké atawa pamaén kasenian dodombaun?
	17. Kumaha parobahan kostum pamaén dodombaun nepi ka ayeuna?
Ajén-Inajén	18. Gerak-gerak naon waé anu dipaké dina proses minton ieu kasenian?
	19. Saha waé nu bisa ngagotong dodombaun?
	20. Ajén inajén naon anu hayang ditepikeun tina wangun dodombaun jeung tina pamilihan bahan wangun dodombaun?
Kamekaran	21. Ajén éstétika naon waé anu nyampak dina kasenian dodombaun?
	22. Ti mimiti ngadegna kasenian dodombaun, naha aya parobahan tina wangun dodombaun, tina pamilihan bahan dodombaun jeung prak-prakan kasenian dodombaun?
	23. Naon kasang tukang ayana parobahan dina kasenian dodombaun?
Ngamumulé	24. Kumaha proses <i>pewarisan</i> kasenian dodombaun ka generasi ngora?
	25. Kumaha carana sangkan ieu kasenian teu leungit?
	26. Kumaha harepan pikeun ieu kasenian kahareupna?

Nurul Septiandhini Permana Putri, 2017

**AJÉN ÉSTÉTIKA DINA KASENIAN DODOMBAUN DI DÉSA PANÉMBONG KECAMATAN BAYONGBONG
KABUPATEN GARUT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA BAHASAN KELAS VIII SMP**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

	27. Usaha naon waé anu geus dilakukeun ku Dinas Pariwisata jeung Kabudayaan Kabupatén Garut pikeun ngariksa ieu kasenian?
Layang Pangajén	28. Layang pangajén naon waé anu geus dicangking ku kasenian dodombaan?

4) Kaméra jeung *Handphone*

Kaméra jeung *Handphone* mangrupa pakakas anu digunakeun ku panalungtik nalika ngumpulkeun data dina wangun poto, rékaman, jeung vidéo.

3.5.2 Instrumén Panalungtikan dina Ngolah Data

Instrumén anu digunakeun dina ngolah data ieu panalungtikan nya éta kartu data. Kartu data digunakeun pikeun ngumpulkeun jeung mindahkeun data anu geus ditalungtik nya éta unsur-unsur kasenian dodombaan, ajén éstétika, jeung bahan ajar.

Instrumén 1: Kartu Data Analisis Unsur-Unsur

<p>1) Sajarah</p> <p>a. Asal-muasal Kasenian Dodombaan</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>b. Kamekaran Kasenian Dodombaan</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>2) Pakakas</p> <p>a. Waditra anu Digunakeun dina Kasenian Dodombaan</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>b. Busana anu Dipaké dina Kasenian Dodombaan</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>3) Prak-prakan Kasenian Dodombaan</p> <p>a. Kagiatan Saméméh Pintonan Kasenian Dodombaan</p> <p>.....</p>

.....
 .....
 b. Kegiatan Waktu Lumangsungna Kasenian Dodombaan
 .....
 .....
 .....

Instrumén 2: Kartu Data Ajén Éstétika dina Kasenian Dodombaan

1) Ajén Éstétis atawa Ajén Murni

a. Seni Rupa

b. Seni Tari

c. Seni Musik

d. Seni Sora

e. Seni Drama

2) Ajén Ékstra Éstétis atawa Ajén Tambahan

Instrumén 3:

3.1 Kartu Data Analisis Kritéria Milih Bahan Ajar

No.	Kritéria Milih Bahan Ajar	Cocog	Henteu
1.	Dumasar tujuan nu hayang dihontal		
2.	Mibanda ajén pikeun kahirupan manusa		

Nurul Septiandhini Permana Putri, 2017

*AJÉN ÉSTÉTIKA DINA KASENIAN DODOMBAAN DI DÉSA PANÉMBONG KECAMATAN BAYONGBONG
 KABUPATEN GARUT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA BAHASAN KELAS VIII SMP*

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

